

Bogatiti se po siromaštvu

Namijenjen osobito mladim čitateljima, ali koristan za ljude svih dobnih skupina, članak o značenju Isusova prvog “blaženstva”: “Blago siromasima duhom, jer njihovo je kraljevstvo nebesko.”

6.04.2022.

Pogled s vrha tog visokog brda mora da je oduzimao dah. Stotine ljudi pohrlile su u Galileju da vide novog proroka o kojem je toliko ljudi pričalo. Isus promatra kako veliko

mnoštvo hoda uzbrdo. Kad sjednu i zašute, On poče govoriti snažnim glasom: Blago siromasima duhom, jer njihovo je kraljevstvo nebesko.[1]

Siromasi? Među onima koji su ga slušali, mnogi su bili uistinu siromašni. Znali su što je siromaštvo iz vlastitog života, a također i da ono nije nešto poželjno. Bog želi da imamo dobru hranu za jelo, pristojno mjesto za život i da uživamo u potrebnim udobnostima. Međutim, naš Gospodin jasno kaže da postoji vrsta siromaštva koju trebamo tražiti.

Biti “siromašan duhom” čini se nužnim uvjetom da druga blaženstva postanu stvarnost u našem životu, budući da to Isus stavlja na prvo mjesto u svom govoru o blaženstvima. To je čvrst temelj na kojem se može graditi sjajan i lijep život. Ali što točno znači biti “siromašan duhom”?

Napraviti prostor za Božji dar

Jednom drugom prilikom Isus je hodao kroz grad i svi su mu se pokušavali približiti. Apostoli su se borili da mu naprave put kroz gomilu koja je došla vidjeti slavnog Rabina. Usred te entuzijastične gužve, jedna bolesnica koristila je ono malo snage da dođe do Isusa. Gomila ju je gurnula dok se pokušavala približiti Njemu. Slaba i bolesna, godinama je patila od krvarenja i potrošila je sav svoj novac na liječnike koji je nisu mogli izliječiti. Isus je njezina posljednja nada.

Ta je bolesnica bila čvrsto uvjerena da će samo u Isusu pronaći lijek za svoju bolest. S velikim povjerenjem i vjerom, ona dotiče rub njegovog ogrtača i "prisiljava" našeg Gospodina da je izliječi. Ova žena daje nam primjer što znači biti "siromašan duhom". Bila je uistinu

siromašna i znala je da je njezina jedina nada prihvatiti pomoć drugih kao dar, položiti sve svoje povjerenje u našeg Gospodina.

Oni koji su siromašni duhom u potpunosti se pouzdaju u Boga za sve dobro u svom životu, i znaju da ako On nešto oduzme to je samo zato da bi u nama napravio više mjesta za njegove darove. Bi li se ta bolesna žena toliko mučila da dođe do našeg Gospodina da nije izgubila povjerenje u svaki drugi mogući lijek? Moramo biti spremni izgubiti sve kako bismo dobili ono što je uistinu vrijedno.

Odnosno, trebamo postati siromašni duhom kako bi nas Bog mogao obogatiti. Dakle, sljedeće pitanje glasi: bez čega trebam biti da bih bio siromašan?

Manje je više

Povijest pripovijeda da je u 7. stoljeću car Heraklije krenuo u rat protiv Perzijanaca kako bi povratio Isusov križ, kojeg su oni ukrali iz Jeruzalema i čuvali u palači blizu Bagdada. Nakon petnaest godina borbi, 630. godine bizantska je vojska povratila sveto drvo i car je trijumfalno poveo svoje trupe u Sveti grad.

Heraklije je htio sam nositi križ dok je ulazio u Jeruzalem, ali kada je prihvatio drvo jašući na konju, toje postalo izuzetno teško. Sjahao je s konja kako bi ga pokušao ponijeti pješice, ali se nije mogao ponaknuti. Zatim se počeo oslobađati svega što ga je opterećivalo: svoje krune, kraljevskog plašta, naprsnika, mača i štita... Napokon, noseći samo tuniku, uspio je podići drvo. Lišen svih svojih carskih bogatstava, car je konačno nalikovao Kristu koji je šest stoljeća prije, tim istim ulicama nosio križ.

Kao i kod Heraklija, siromaštvo duhom omogućit će nam da nalikujemo Isusu i da hodimo njegovim stopama. Novac i imetak mogu postati velika prepreka, jer ostavljaju manje mjesta Bogu i čine našu dušu nemirnom. Ne zato što su materijalna dobra sama po sebi loša, već zato što im često pridajemo preveliku važnost te naša sreća postaje pretjerano ovisna o njima.

Kratak ispit savjesti može nam pomoći da shvatimo da smo, gotovo da to nismo primijetili, možda sami sebi stvorili mnoge potrebe. Moramo pogledati najnoviju epizodu naše omiljene serije, moramo slušati glazbu kad god smo sami ili dok učimo, trebamo potpuno novu odjeću, moramo imati najnoviji iPhone, moramo svako toliko upadati u hladnjak, moramo provjeriti WhatsApp. A ako je to ponekad nemoguće, postajemo nemirni jer

smo svoju sreću povezali s tim potrebama.

Isto tako, svi smo iskusili koliko je zadovoljstvo kupovati nove stvari. Nova video igrice, nova pjesma ili nova majica mogu uljepšati tužan dan. Trošenje novca nije loša stvar, ali moramo biti na oprezu da nam ono ne postane jedini oslonac za sreću.

Naše je srce još više vezano ako su nam potrebna umjetna pomagala (blage droge ili alkohol) da daju malo uzbuđenja u naš život. Uzimati ih iz zabave ili radoznalosti jasna je manifestacija slabe osobnosti, praznog života koji treba obogatiti umjetnim “proizvodima” i da nismo uspjeli iskoristiti svoje osobne darove za izgradnju smislenog života.

Ponekad može biti dobro biti bez nečega što smatramo “bitnim” kako bismo iskusili što znači siromaštvo, a time i ne ovisili toliko o onome što je

možda postalo previše važno u našem životu. Neki ljudi pokušavaju napraviti dvije ili tri male žrtve svaki dan, kako bi održali svoju volju "u formi", kako bi je održali slobodnom i okretnom. Ako to pokušamo i ne uspijemo, to će biti znak da moramo što prije povratiti svoju slobodu.

Savjet svetog Josemarije uvijek će biti koristan: „Ne zaboravi: najviše

ima onaj tko najmanje treba. Nemojte sami sebi stvarati potrebe.”[2]

Idi i prodaj sve što imaš, a novac razdijeli siromasima pa ćeš imati blago na nebu. Onda dođi i slijedi me! [3] Ovo je uvjet koji naš Gospodin postavlja bogatom mladiću koji je tražio da ga slijedi. Taj je mladić bio dobra osoba – držao je zapovijedi, što je već puno – ali nije bio slobodan.

Sve što je posjedovao postalo je lanac koji ga je vezivao i sprječavao da

iskoristi najbolju priliku koja mu se ikad ukazala. Nije mogao jasno vidjeti Isusa i razumjeti veliko bogatstvo onoga što mu je nudio. Naš Gospodin to želi ponuditi i nama, a i mi riskiramo dati mu isti odgovor.

Nojevi, ježevi i maske

Postoji još jedan način da budete “siromašni duhom”, možda čak i važniji: unutarnje siromaštvo i poniznost onih koji dobro poznaju sebe i shvaćaju da bez Boga vrijede vrlo malo. Nasuprot tome, netko tko je vrlo siguran u sebe i odbija prihvatiti pomoć od bilo koga drugog je poput mnogih

pismoznanaca i farizeja koji su neprestano izazivali Isusa. Za sve su imali odgovor i nikada nisu tražili pomoć ili postavljali pitanja s iskrenim interesom da saznaju istinu, niti su priznavali svoje sumnje i slabosti.

Bog nam je uvijek spreman dati ono što trebamo, ali mi moramo biti spremni to primiti. I mi se ponekad možemo tvrdoglavo držati vlastitog mišljenja i ne biti otvoreni za primanje savjeta ili ponizno priznavanje da smo u krivu. Ali budući da naš Gospodin uvijek pomaže onima čije je srce

otvoreno za njegove darove, dobro je tražiti savjet, naučiti slušati i s jednostavnošću prihvatiti prijedloge onih koji nam samo žele pomoći.

“Nemoj biti žalostan jer si ništa, sada ti Isus može biti sve”, [4] savjetovao je sveti Josemaría. Sam Bog će nam pomoći ako pribjegnemo sakramentima i često čitamo Riječ Božju, čak i kad mislimo da to nije ono što nam je u tom trenutku u životu potrebno.

Kaže se da noj skriva glavu u pijesku kada osjeti opasnost (iako to zapravo nije istina). Nešto slično se može

dogoditi nama kada osjetimo da nešto ne ide dobro u našem životu: na primjer, kada shvatimo da nam je teško sklapati prijateljstva, ili ne možemo kontrolirati svoje strasti, ili smo paralizirani strahom od neuspjeha, ili od toga da ćemo biti ismijani, ili napušteni... Osoba koja nije “siromašna duhom” ne želi se suočiti s istinom. Možemo se pokušati sakriti od problema ili ga prikriti pod

maskom. Ili poput ježa, možemo se pokušati zatvoriti u tišini, ili čak napadati i kritizirati druge kako se naša vlastita slabost ne bi primijetila.

Tko se odbija suočiti sa svojim problemima i pogreškama, stavlja masku kako bi pokušao uvjeriti druge da je totalno druga osoba – bezbrižna, sretna, samouvjerena... Na duge staze, život postaje predstava, pantomima. Ali, prije ili kasnije, takva će se osoba morat

zapitati: tko sam ja zapravo? u što vjerujem? Vole li moji prijatelji mene ili osobu za koju misle da jesam? "Gospodine", molio je sveti Josemaría, "pomози mi da odlučno, kroz pokoru, otkinem ovu jadnu masku koju sam napravio svojim bijednim djelima." [5]

Oni koji nisu skromni na kraju će shvatiti da im je život postao složen labirint. A najbolji, a ponekad i jedini način za bijeg od toga je okrenuti se molitvom Božjoj prisutnosti. On će nam pomoći da budemo iskreni i ponizni. Osoba siromašna duhom ne misli da je ponižena kada prizna svoje slabosti i zatraži pomoć kroz sakramente ili od duhovnog upravitelja. Tako ćemo živjeti "nemaskirani", pokazujući drugima svoje pravo lice i svoje pravo srce, živjeti s istinskom unutarnjom radošću i optimizmom.

“Osoba čije je srce odvojeno i oslobođeno od toliko svjetovnih stvari”, rekao je Papa, “iščekivana je u Kraljevstvu nebeskom.” [6] Tek tada ćemo biti spremni pažljivo slušati našeg Gospodina. Siromašni duhom, slobodni od konzumerizma i unutarnje oholosti, moći ćemo se bezuvjetno otvoriti sreći koju nam Isus obećava.

Pitanja za molitvu:

Mogu li smanjiti neke nepotrebne troškove? Trudim li se udijeliti milostinju onima kojima je potrebna kada sam u mogućnosti?

Tražim li sigurnost u materijalnim dobrima (odjeća, elektronički uređaji, skupi planovi...), te u slici koju drugi imaju o meni? Ili pronalazim sigurnost u svom odnosu s Bogom i u iskrenim prijateljstvima?

Jesam li pretjerano zabrinut zbog toga što drugi misle o meni?

Trudim li se da stvari koje koristim traju (odjeća, mobitel...,) ili ih trebam često mijenjati? Mislim li da uvijek trebam najnovije gadžete koje moji prijatelji imati?

Pokušavam li svaki dan napraviti dvije ili tri male žrtve kako bih shvatio što je uistinu potrebno u mom životu (u korištenju mobitela, videa i televizije, grickalice...)?

Prikazujem li se drugima onakvim kakav stvarno jesam? Jesam li sretan kada drugi na dobroćudan način ukažu na moje nedostatke? Kada sam zadnji put od nekoga tražio oprost? Pitam li često druge za savjet?

J. Narbona / J. Bordonaba

[1] *Mt* 5:3.

[2] Sveti Josemaria, *Put*, 630.

[3] *Mt* 19:20.

[4] Sveti Josemaria, *Put*, 596.

[5] Sveti Josemaria, *Križni put*, šesta postaja.

[6] Papa Franjo, *Homilija*, 1. studenog 2015.

.....

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/hr-hr/article/bogatiti-
se-po-siromastvu/](https://dev.opusdei.org/hr-hr/article/bogatiti-se-po-siromastvu/) (9.08.2025.)